

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. maj 2021
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Anne Cathrine Toftemann
Bæk
Sagsnr.: 2021-0037-0120
Dok.: 1963499

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 (L 223) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af købeloven og lov om markedsføring. (Ændring af reglerne om forbrugerkøb som følge af implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) (L 223), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2021.

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af købeloven og lov om markedsføring. (Ændring af reglerne om forbrugerkøb som følge af implementering af varedirektivet og direktivet om digitalt indhold) (L 223) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 9/3-21 Forbrugerrådet TÆNK, vedrørende en udvidelse af reklamationsretten, jf. L 223 - bilag 2?”

Svar:

1. Det fremsatte lovforslag har til formål at gennemføre varedirektivet (771/2019/EU) og direktivet om digitalt indhold (770/2019/EU) i dansk ret. Direktiverne handler om forbrugerkøb, dvs. centrale køberetlige regler for forbrugere og erhvervsliv, og indeholder bl.a. bestemmelser om reklamationsfristen.

Det er først og fremmest vigtigt for regeringen at sikre en fortsat høj forbrugerbeskyttelse i Danmark og samtidig sikre gode vilkår for dansk erhvervsliv.

Derfor nedsatte jeg i foråret 2020 et uafhængigt, sagkyndigt udvalg, som skulle overveje, hvordan direktiverne bedst kunne gennemføres i dansk ret. Udvalget er sammensat af en bred kreds af interessenter fra forbrugersiden, erhvervslivet, relevante myndigheder, dommerstanden, advokatstanden og en universitetsjurist.

Udvalget har bl.a. haft til opgave at overveje og redegøre for, om – og i givet fald i hvilket omfang – der på specifikke områder, hvor direktiverne overlader det til medlemsstaterne at bestemme, om direktivernes ordning skal finde anvendelse, bør indføres regler, som afviger fra direktiverne. Udvalget har herunder skullet overveje, om – og i givet fald hvordan – den valgfrihed, som direktiverne giver, kan og bør udnyttes til at understøtte den grønne omstilling.

Udvalget afgav en delbetænkning med et lovudkast om gennemførelsen af direktiverne i januar 2021. Med udvalgets anbefalinger fik regeringen et solidt fundament at stå på, når de vigtige regler om forbrugerkøb skal gennemføres i Danmark.

Det fremsatte lovforslag svarer i store træk til udvalgets lovudkast. Det gælder også i relation til reklamationsfristen.

2. Det fremgår af henvendelsen til Folketingets Retsudvalg af 9. marts 2021, at Forbrugerrådet Tænk finder, at der bør indføres en reklamationsfrist på seks år for varige forbrugsgoder, f.eks. biler, hårde hvidevarer og tv'er, som forventes at have en vis levetid, og en reklamationsfrist på tre år i alle andre tilfælde, f.eks. elektriske tandbørster og beklædning.

Ifølge direktiverne skal reklamationsfristen være mindst to år i de tilfælde, der ikke er nævnt nedenfor, men direktiverne giver mulighed for at indføre en længere frist. Direktiverne giver både mulighed for en generel forlængelse af reklamationsfristen og for at fastsætte frister af forskellig længde for f.eks. forskellige produktkategorier, dvs. en såkaldt differentieret reklamationsfrist.

3. Størstedelen af EU/EØS-medlemsstaterne har på nuværende tidspunkt en reklamationsfrist på to år. I Finland og Holland er reklamationsfristen varens forventede levetid, mens fristen er differentieret i Norge og Island, dvs. 5 år for varige forbrugsgoder og 2 år for andet. I Det Forenede Kongerige er fristen seks år, og i Sverige er den tre år. Det bemærkes, at der er tale om de nugældende frister, og at det ikke vides, hvordan medlemsstaterne vil gennemføre de to nye direktiver. Der er dog indikationer på, at mange lande vil holde sig til direktivernes udgangspunkt og/eller deres nuværende frister, hvor det er muligt.

4. Spørgsmålet om reklamationsfristens længde er blevet grundigt overvejet i regeringen. Det var også helt centralt i udvalgsarbejdet.

Et flertal af udvalgets medlemmer fandt, at der ikke var grundlag for at anbefale en forlængelse af reklamationsfristen ud over direktivernes udgangspunkt på to år – heller ikke ved en differentieret reklamationsfrist.

På den ene side kan en forlængelse af reklamationsfristen være til yderligere gavn for forbrugerbeskyttelsen, og der kan eventuelt være en afledt effekt heraf på den grønne omstilling, men der ses ikke at være dokumentation for en sådan effekt.

På den anden side vil en forlængelse af reklamationsfristen medføre merudgifter for staten i form af udgifter til flere sager ved Forbrugerklagenævnet

og udgøre en økonomisk byrde for erhvervslivet. Erhvervslivet kan efter omstændighederne blive nødt til at sætte prisen på deres produkter op for at imødegå risikoen for tab, hvilket kan skade danske virksomheders konkurrenceevne, ligesom der er risiko for, at byrden overvæltes på forbrugerne. Dertil kommer, at en differentieret reklamationsfrist, hvor der f.eks. sondres mellem varige forbrugsgoder og øvrige forbrugsgoder, vil kunne give anledning til en række vanskelige afgrænsningsproblemer med deraf følgende uklarhed og øget potentiale for tvister.

Efter en samlet vurdering har regeringen ikke fundet anledning til at foreslå en forlængelse af reklamationsfristen ud over direktivernes udgangspunkt.

Som nævnt er det vigtigt for regeringen, at der er balance mellem hensynet til forbrugere og erhvervsdrivende i de danske regler om forbruger køb. En forlængelse af reklamationsfristen – ud over det, der allerede følger af direktiverne – vil efter regeringens opfattelse tippe den balance.

5. Reklamationsfristen er en klagefrist. Ved at reklamere inden for fristen har forbrugeren adgang til at forsøge at gøre gældende, at der er en mangel ved salgsgenstanden. Når fristen er udløbet, uden at der er reklameret, har forbrugeren ikke længere adgang til at gøre en eventuel mangel gældende over for sælgeren, medmindre der f.eks. er givet en garanti, der rækker ud over to år. Parternes mellemværende er dermed endeligt afsluttet.

En reklamation inden for reklamationsfristen er ikke ensbetydende med, at der foreligger en køberetlig mangel, som sælgeren er forpligtet til at udbedre ved f.eks. afhjælpning (reparation) eller omlevering. For at forbrugeren får misligholdelsesbeføjelser, skal forbrugeren bl.a. bevise, at der er en fejl ved salgsgenstanden, og at den var til stede på leveringstidspunktet. I fordomningsperioden formodes fejlen at have været tilstede på det relevante tidspunkt.

6. Ifølge den gældende købelov er den absolutte reklamationsfrist to år.

Udgangspunktet efter varedirektivet er en reklamationsfrist på mindst to år for varer og varer med digitale elementer. Hvis en aftale om varer med digitale elementer foreskriver løbende levering af det digitale element, f.eks. et styresystem eller levering af trafikdata i et navigationssystem, i mere end to år, skal forbrugeren dog kunne gøre mangler ved det digitale element gældende i hele leveringsperioden.

Udgangspunktet efter direktivet om digitalt indhold er en reklamationsfrist på mindst to år for en eller flere enkeltstående leveringer af digitalt indhold og digitale tjenester, f.eks. når en forbruger downloader en e-bog og lagrer den på sin personlige enhed eller modtager et link, hvorfra der kan downloades en ny e-bog hver uge. Ved løbende levering af digitalt indhold eller digitale tjenester, f.eks. en toårig cloudlagringsaftale eller et tidsbestemt medlemskab af en social medieplatform, skal forbrugeren kunne gøre mangler gældende i hele leveringsperioden.

Ifølge direktiverne må reklamationsfristen ikke afskære forbrugeren fra at gøre mangler, som skyldes sælgerens manglende eller forkerte opdatering, gældende i den periode, hvor sælgeren er forpligtet til at give forbrugeren besked om og levere opdateringer. Perioden kan være længere end den sædvanlige reklamationsfrist.

Direktiverne indeholder dermed en række særlige regler om reklamationsfristen på det digitale område. Dette område har ikke tidligere været særskilt reguleret i dansk ret. Jeg mener, at det er en forbedring af forbrugerbeskyttelsen, at området nu bliver udtrykkeligt reguleret.

7. I forlængelse heraf vil jeg nævne, at lovforslaget på en række punkter viderefører gældende dansk ret og dermed går videre end minimumskravene i direktiverne.

Det betyder bl.a., at det gældende brede, danske forbrugerbegreb opretholdes, så f.eks. små sportsforeninger er omfattet, at reglerne om forbruger køb fortsat vil gælde for køb af levende dyr (med undtagelse af heste), og at sælgerens loyale oplysningspligt ved køb af varer opretholdes.

Det har vi valgt af hensyn til forbrugerbeskyttelsen.

8. Afslutningsvis bemærkes det, at Forbrugerrådet Tænks og FDMs brev til Justitsministeren af 18. februar 2021 om en forlængelse af reklamationsfristen blev besvaret den 19. marts 2021.